

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۳/۰۴/۱۰

سید عظیم حسینی

جنبه های اقتصادی شهری مانند توریسم برای جذب سرمایه گذاری و رشد اشتغال پایدار
در شهرهای افغانستان — قسمت اول
چکیده:

اقتصاد شهری اگر چه یکی از زیر شاخه های علم اقتصاد محسوب می شود، اما مطالعه آن باید بر اساس یک ادراک کامل از چشم اندازهای تاریخی، سیاسی، جامعه شناسی، برنامه ریزی و جغرافیایی شهر باشد. بنابراین مطالعه شهری و اقتصاد شهری یک ماهیت بین رشته ای پیدا می کند. به عبارت دیگر با توجه به پیچیدگی مسایل شهری، تحلیل گر اقتصاد شهری باید با دیدگاهی وسیع تر به مسایل شهری بنگرد و سایر جنبه های غیراقتصادی موثر بر اقتصاد شهری را نیز در تحلیل خود مد نظر قرار دهد. درسالهای اخیر مفهوم توسعه پایدار مورد توجه و تاکید سازمانهای بین المللی، صاحب نظران مسئولین امور قرار گرفته است. این مفهوم بر بنیاد حفظ و گسترش استندردهای سطح زندگی آینده نسبت به آنچه که تا امروز برخورداریم میباشد. صنعت توریسم که یکی از بزرگترین و پویا ترین بخش های در آمدخارجی کشورها محسوب میگردد و به سرعت در حال رشد است، عامل مهم رونق اقتصاد شهری و توسعه پایدار میباشد زیرا از صنعت توریسم من حیث عامل مهمی در رشد اقتصادی یک کشور یادآوری گردیده و اغلب

د پانو شمیره: له 1 تر 7

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني دلیکنيزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرولو مخکې په خیر و لولی

کشورهای جهان با بهره‌گیری از تجارب موفق و مدیریت کشورهای دیگر سعی دارند تا درین عرصه به جایگاه مطلوبی برسند.

درکنار سایر جنبه‌های اقتصاد شهری صنعت توریسم نقش سازنده در توسعه شهری داشته و درین راستا، بخش دولتی و خصوصی مکمل همدیگر هستند و نبود یکی از آنها باعث نا کارآمدی وجود دیگری میشود، لذا باید بخش دولتی و بخش خصوصی هر یک در جایگاه خود قرار بگیرند تا شاهد رشد و شکوفائی این صنعت باشیم. افغانستان، منحیث قلب آسیا، با داشتن قدامت تاریخی، فرهنگی، سیاحتی و زیبایی‌های طبیعی خوشبختانه دارای جاذبه‌های توریستی فراوان و منحصر به فرد منطقه بوده و یکی از مطرح‌ترین کشورهای جهان در صنعت توریسم میباشد. عنعنۀ پسنیدۀ مهمان‌نوازی افغانها از بدخشان تا نیمروز، از بلخ و هرات تا پکتیا، کنر، نورستان، ننگرهار، قندهار، غزنی، بامیان، کابل و پروان و سایر ولایات افتخار آفرین کشور ما بر این مزیت‌ها، غنای بیشتر بخشیده و افغانستان را به محل و مرکز خوب پذیرائی سیاحان خارجی مبدل ساخته است.

نتایج تحقیق نشان میدهد که افغانستان بانظر داشت موجودیت جاذبه‌های وسیع توریستی، دارای پتانسیل قوی جذب توریسم بوده و با مدیریت خوب، اقدامات هدفمند و طرح‌های بنیادی در راستای جذب سرمایه‌گذاری‌ها و استفاده بهینه از جاذبه‌های توریستی، میتوان صنعت توریسم را طوریکه تجارب سایر کشورها نشان میدهد، به مهمترین و برجسته‌ترین سکتور تولیدی و ورود اسعار خارجی در افغانستان که رشد اقتصادی و اشتغال زائی پایدار را در قبال خواهد داشت، مبدل نمود.

کلمات کلیدی: اقتصاد شهری، صنعت توریسم، توسعه پایدار، سرمایه گذاری، اشتغال پایدار

مقدمه:

اقتصاد شهری اگر چه یکی از زیر شاخه‌های علم اقتصاد محسوب می‌شود، اما مطالعه‌ی آن باید بر اساس یک ادراک کامل از چشم اندازهای تاریخی، سیاسی، جامعه‌شناسی، برنامه‌ریزی و جغرافیایی شهر باشد. بنابراین مطالعه‌ی شهر و اقتصاد شهری یک ماهیت بین رشته‌ای پیدا می‌کند. به عبارت دیگر با توجه به پیچیدگی مسایل شهری، تحلیل گر اقتصاد شهری باید با دیدگاهی وسیع‌تر به مسایل شهری بنگرد و سایر جنبه‌های غیراقتصادی موثر بر اقتصاد شهری را نیز در تحلیل خود مد نظر قرار دهد.

فضای شهری، فضایی مرکب و پیچیده است. ابعاد و کارکردهای متعدد و گوناگون اجتماعی، اقتصادی، تاریخی، سیاسی و جغرافیایی در تعامل تنگاتنگ با یکدیگر، هویت و کارکرد شهر را شکل می‌دهند. بدون شک در این میان کارکرد اقتصادی یکی از مهم‌ترین، تاثیرگذارترین و پایدارترین عملکردهای شهر به شمار می‌رود؛ به طوریکه بدون درک و تحلیل جنبه‌های اقتصادی عملکرد شهری، نمی‌توان سایر ابعاد و مسایل شهری را به درستی تحلیل نمود. البته این بدان معنا نیست که در تحلیل جنبه‌های اقتصادی شهر، سایر عملکردهای غیراقتصادی نادیده گرفته شود؛ چرا که روابط و کارکردهای اقتصادی شهر تحت تاثیر عوامل متعدد تاریخی، سیاسی، اجتماعی و جغرافیایی در طول زمان شکل می‌گیرد و به موازات تحول این عوامل، تکامل یافته و متحول می‌شود.

در سالهای اخیر مفهوم توسعه پایدار مورد تاکید و توجه صاحب نظران و مسوولین قرار گرفته است. توسعه پایدار سیاحت نوعی از توریسم است که به مدیریت تمامی منابع منجر گردد و نیاز سیاحتان فعلی و جامعه میزبان را بدون به خطر انداختن نسل آینده تامین مینماید. صنعت توریسم، سومین صنعت مولد شغل و سرمایه بعد از صنعت نفت و موترسازی میباشد. به همین دلیل در دهه های اخیر بسیاری از دولتها، مسئولین اقتصادی و صاحب نظران با حساسیت بیشتری به گسترش این صنعت روی آورده اند و در تلاش هستند سهم بیشتری از بازار جهانی این صنعت را برای جوامع خود به ارمغان ببرند.

توریسم میتواند داخلی و خارجی باشد که توریسم خارجی در یک کشور از لحاظ اقتصادی منحصیث عامل مهم دسترسی به ارز یا اسعار خارجی که در رشد اقتصاد ملی نقش مهم را ایفا مینماید، دارای مزیت های بیشتر است.

در حالیکه انواع توریسم از قبیل تجارت، تحصیل علم، سفرهای کشف و شناسائی مناطق جدید در خشکه و ابحار از گذشته های دور در دل تاریخ ریشه داشته و به سالها حتی قبل از میلاد برمیگردد، اما کلمه توریسم نخستین بار در سال ۱۹۳۷ بصورت رسمی توسط سازمان ملل مورد استفاده قرار گرفت. بنابر اهمیت توریسم و گسترش روزافزون آن در سطح جهان، اداره ملل متحد در سال ۱۹۴۵ سازمانی را بنام UNWTO که دفتر مرکزی آن در شهر مادرید مرکز اسپانیا میباشد ایجاد نمود.

بنابر اهمیت توریسم و توسعه روز افزون آن، بعنوان یک صنعت نامبرده میشود. صنعت توریسم با توسعه تجارت، صنعتی شدن کشورهای غربی، و انکشاف صنعت، در بین مردمان ترویج بیشتر یافت و فرهنگ جدید توریسم با تسهیلات

بیشتر بوجود آمد. با اختراع راه آهن و پس از بوجود آمدن طیارات، این صنعت به یک صنعت بین المللی مبدل گردید و بدین ترتیب این صنعت ابتدا در اروپا و سپس در سایر قاره ها گسترش یافت. بنابر امکانات کشتی رانی و تامین تماس ها با مناطق فراتر از مرزها، در میان کشورهای اروپائی انگلستان از جمله اولین کشورهائی بود که به این صنعت روی آورد گرچه پرتگالیها و هسپانویها قبل از آنها سفرهای تاریخی را به هدف رسیدن به هند از طریق جنوب افریقا و اوقیانوس اطلس و بحر آرام آغاز نموده بودند.

در شرایط امروزی، سکتور توریسم منحیث یک سکتور مهم اقتصادی که بنام صنعت توریسم یاد می‌گردد، موازی با ارتقای عواید قابل توجه دولت ها، زمینه های توسعه همکاری و تعمیق روابط دوستانه میان ملل جهان را فراهم ساخته است. توریسم توانسته است در تبادل فرهنگ ها، دانش، علوم و تکنولوژی جدید بین ملتها سهم ارزنده داشته باشد. با هموار شدن بستر فراگیر و گسترده امکانات ترانسپورت هوائی، خطوط آهن سریع السیر و مستریح، بس ها و موتر های تیز رفتار مدرن، شاهراه های عصری، هتل های مدرن، شیک با بهترین تسهیلات استراحت و رستوران ها با غذا های متنوع از کشورهای مختلف جهان، سیاحت به بخشی از زندگی مردم جهان مبدل شده و همه ساله ملیون ها نفر در سراسر جهان عزم سفر و سیاحت را مینمایند. در بسیاری از کشورهای جهان با درک دقیقی از مفیدیت و سود آوری بودن سکتور توریسم، دولت مردان و مسئولان اقتصاد بیش از پیش به این صنعت توجه خویش را معطوف نموده و در تلاش ایجاد زیر بناهای جدید توریسم جهت جذب بیشتر سیاحان خارجی و داخلی میباشند.

سیاحان به مکان و کشورهایی سفر می کنند که در آن کشورها، امنیت اجتماعی، امکانات و تسهیلات اصلی و عمومی فراهم باشد. بعد از تامین امنیت و وجود آرامش، امکانات و تسهیلات اولیه ای که برای جذب و حضور گردشگر لازم است قرارذیل میباشد :

✓ محل اقامت : در هر جامعه ای که خواهان جذب سیاحان است حداقل امکانات اقامتی مانند : هتل؛ موتل، مهمانخانه، کمپ های اقامتی ، پارک ها و سایر جاهای مناسب اقامت مسافر باید تامین شود. این امکانات باید به نحوی باشد که فرصت انتخاب برای مسافر را فراهم نماید .

✓ غذا و خوراک : برای سیاحان تامین غذای صحی و مطمئن و تنوع آن اهمیت دارد .

✓ خدمات پشتیبانی : برای تامین آسایش سیاحان و جلب نظر و رضایت آنها، ارائه خدمات پشتیبانی ضرورت دارد. امکان تهیه کالاها و اجناس به صورت جزئی و تجاری، هدایا، سوغات و سایر مایحتاج زیرا سیاحان معمولاً به دنبال دیدن و خریدن چیزهای جدید و جالب توجه هستند .

✓ امکانات بنیادی و ساختاری: خدمات بنیادی مانند، آب صحی، تصفیه فاضلاب، شبکه ارتباطات، تسهیلات صحی و درمانی، برق، پولیس، اطفائی و جاده های مناسب بایستی آماده باشد .

✓ حمل و نقل : سیاحان باید بدانند در داخل کشور میزبان ، با چه نوع وسایلی می توان سفر کرد و به مشاهده مناطق دیدنی بپردازند ، در ثانی

هزینه هر وسیله و یا امکان سفر چه مقدار است. سیاحان به دنبال دستیابی به لوازم راحت، آسان و با هزینه مناسب هستند.

✓ مهمان نوازی: طبیعی است که هر چقدر روحیه مهمان نوازی و احساس امنیت و برقراری ارتباط محبت آمیز بین سیاحان و افراد جامعه میزبان بیشتر باشد، توریستان بیشتری طالب دیدار از آن جامعه خواهند بود.

ادامه دارد